

Főoldal>Jogi szakember keresése>A különböző jogi szakmák

A különböző jogi szakmák

Szlovákia

Ezen az oldalon a szlovákiai jogi szakmák áttekintése található.

Jogi szakmák – bevezető

Ügyészek

Szervezet

A Szlovák Köztársaság **Ügyészsége** független állami hatóság, amelynek élén a **legfőbb ügyész** áll. A Szlovák Köztársaság ügyészsége a hatáskörén belül védi a természetes és jogi személyek, valamint az állam törvény által védett jogait és érdekeit.

A Szlovák Köztársaság Ügyészsége az állami költségvetésben önálló költségvetési fejezettel rendelkezik.

Az ügyészség és a legfőbb ügyész helyzetét és szerepét a **Szlovák Köztársaság Alkotmánya** (149. cikk) és az **ügyészségről szóló 153/2001. sz. törvény** szabályozza, amelyek közül az utóbbi a legfőbb ügyész és más ügyészek hatáskörét is szabályozza. A törvény az Ügyészség szervezetéről és irányításáról is rendelkezik. Az ügyészek jogállását, jogait és kötelezettségeit az **ügyészekről és ügyészjelöltekről szóló 154/2001. sz. törvény** tartalmazza.

Hierarchikus rendszer

Az **ügyészség** mint jogvédő hatóság szerepének ellátásához hierarchikus szervezet szükséges. E hierarchia teszi lehetővé a törvények és egyéb jogilag kötelező erejű rendeletek, valamint a büntetőpolitika egységes végrehajtását.

Az ügyészség hierarchikus rendszerén belül az egyes ügyészek főügyészeknek vannak alárendelve, és minden ügyész alá van rendelve a legfőbb ügyésznek.

Hatáskör

Az ügyészség hatáskörébe tartoznak az alábbiak:

a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személyek büntetőjogi felelősségre vonása, valamint a jogszabályok betartásának felügyelete a büntetőeljárás megindítása előtt és az előzetes eljárás során egyaránt;

annak biztosítása, hogy a jogszabályoknak megfelelő helyen és körülmények között tartsák fogva azokat a személyeket, akiket szabadságuktól megfosztottak, vagy akiknek szabadságát bíróság vagy bármely más felhatalmazott állami szerv határozatával korlátozta;

jogai gyakorlása bírósági eljárásokban;

az állam képviselése bírósági eljárásokban a vonatkozó jogszabályok alapján;

a törvényben meghatározott mértékben a jogszabályok közigazgatási hatóságok általi betartásának felügyelete;

hatáskörének gyakorlása a nemzetközi együttműködés területén a vonatkozó jogszabályokban, a jogszabályban meghatározott módon kihirdetett nemzetközi szerződésben és a kötelező erejű uniós jogi aktusokban meghatározott mértékben;

részvétel törvények és más általános érvényű jogszabályok megszegésének megakadályozását célzó intézkedések előkészítésében és végrehajtásában;

segítségnyújtás a bűnözés okai és feltételei felszámolásában, a bűnözés megelőzésében és visszaszorításában;

részvétel a jogszabály előkészítésében (részvétel a jogalkotási folyamatban);

külön törvényben/jogi aktusban vagy a jogszabályban meghatározott módon kihirdetett nemzetközi szerződésekben előírt egyéb feladatok végrehajtása.

Feladatok

A legfőbb ügyész és az illetékes ügyészek a jogszabályokkal összhangban végrehajtanak minden olyan feladatot, amely az ügyészség hatáskörébe tartozik, és feladataik és köteleességeik teljesítése során minden rendelkezésre álló, jogszabályban meghatározott eszközt felhasználnak. Az ügyészek kötelessége, hogy:

(legjobb tudásuk és meggyőződésük szerint) érvényre juttassák a Szlovák Köztársaság Alkotmányát, alkotmányos és más törvényeit, jogszabályban előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződéseit, valamint egyéb általános érvényű jogszabályait;

tiszteletben tartásuk és óvják az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi jogokat és szabadságjogokat, és kerüljenek mindennemű hátrányos megkülönböztetést;

védjék a közérdeket;

kezdemenyezőkésséggel, tisztességesen, pártatlanul és késedelem nélkül járjanak el.

Hierarchia

A Szlovák Köztársaság Ügyészségének **szervezeti rendszere** a következő **szervekből** áll:

A **Legfőbb Ügyészség** a legmagasabb szintű hatóság, amely az ügyészi rendszer élén áll. A Legfőbb Ügyészség az alábbi szervezeti egységekből áll:

a **Különleges Ügyészség**, amelyet a korrupciós és szervezett bűnözési ügyek felderítésére és büntetőeljárás alá vonására hoztak létre;

a **Területi Ügyészségek** (8), amelyek a régiójukban működő kerületi ügyészségek felettesei; valamint

a **Kerületi Ügyészségek** (55).

A Legfőbb Ügyészség központja Pozsonyban (Bratislava) található.

Az alárendelt ügyészségek központjai és **terület alapján meghatározott körzetei** megegyeznek a megfelelő bíróságok központjával és körzetével. A székhely és a területi illetékesség azonban nem felel meg az ország közigazgatási területi felosztásának.

Az ügyészek **közszolgálati jogviszonyban** látják el feladataikat, amely jogviszony az ügyész kinevezésével jön létre. A legfőbb ügyész az **ügyészeket időbeli korlátozás nélkül nevezi ki az adott ügyészi pozícióba**. Az ügyészeknek hivatalba lépéskor fenntartások nélküli esküt kell tenniük.

Képesítések

Ügyésznek csak olyan **szlovák állampolgárságú személy** nevezhető ki, aki megfelel az alábbi **feltételeknek** :

kinevezése időpontjában legalább 25 éves;

a Szlovák Köztársaságban található egyetlen jogi karán szerzett jogi diplomával vagy egy külföldi egyetem által kiállított elismert, jogi mesterképzést tanúsító bizonyítvánnyal rendelkezik; ha az ügyész először alapképzést, majd mesterképzést végez, mindkét oklevelet jogi szakon kell megszerezni;

teljes cselekvőképesség, és egészségügyi alkalmasság az ügyészi feladatok ellátására;

büntetlen előélet, és erkölcsi hozzáállásának garantálnia kell, hogy feladatait megfelelően hajtsa majd végre;

a szlovák nyelv tökéletes ismerete;

állandó lakóhellyel rendelkezik a Szlovák Köztársaságban;

nem tagja egyetlen politikai pártnak vagy politikai mozgalomnak sem;

sikeresen letette az ügyészi vizsgát;

jogszabály eltérő rendelkezése hiányában sikeresen szerepelt a kiválasztási eljárásban;

írásbeli hozzájárulást ad az adott ügyészségbe történő ügyészi kinevezéséhez.

Ügyészi vizsgára kizárólag a valamely ügyészségen **ügyészségi fogalmazóként** tevékenykedő személy jelentkezhet. Az üres ügyészségi fogalmazói helyeket szelektív felvételi vizsga segítségével töltik be.

A bírói szakvizsga, ügyvédi és közjegyzői szakvizsga szintén ügyészi vizsgának minősül.

Legfőbb ügyészi vagy magasabb beosztásba való előléptetés csak **kiválasztási eljárást és az Ügyészek Tanácsával folytatott konzultációt követően** lehetséges.

Valamely ügyész ideiglenes kirendeléséhez egy másik ügyészségen történő munkavégzésre a felek hozzájárulása szükséges. Hozzájárulás hiányában az ügyészek naptári évenként legfeljebb 60 munkanapra ideiglenesen más ügyészséghez rendelhetők ki, ha ez az ügyészség feladatainak megfelelő ellátásához szükséges.

Valamely ügyész másik ügyészségen történő munkavégzésre áthelyezéséhez szintén a hozzájárulása, valamint az áthelyezési kérelem vagy a fegyelmi bizottság ilyen áthelyezésre vonatkozó határozata szükséges.

A legfőbb ügyész **felfüggesztheti** azt az ügyészt, aki ellen ügyészi feladatok ellátása során szándékos bűncselekmény vagy gondatlan bűncselekmény elkövetése miatt indult eljárás, vagy aki ellen olyan cselekmény miatt indult fegyelmi eljárás, amely az ügyészi tisztségéből való felmentést vonhatja maga után.

Az ügyészek szolgálati jogviszonya csak a törvényben meghatározott okokból **szűnhet meg**.

Szerepkör és feladatok

Az ügyész a jogszabályok betartását felügyeli a büntetőeljárás előtt és az előzetes eljárás során egyaránt. Felügyeleti hatásköre gyakorlása közben az ügyész jogosult az alábbiakra:

kötelező erejű utasítások kiadása a rendőrség tagjainak a büntetőeljárás kezdete előtt, a bűncselekmények nyomozati és gyorsított nyomozati szakaszában, és határidő tűzése valamely ügy elintézésére; minden ilyen jellegű utasításnak szerepelnie kell az aktában;

a büntetőeljárás megkezdését követően akták, dokumentumok, anyagok és jelentések bekérése a rendőrségi nyomozás helyzetéről annak megállapítására, hogy a rendőrség megfelelő ütemben kezdte-e meg a bűnüldözést és megfelelően jár-e el;

részvétel a rendőrség bármely tevékenységében, különböző nyomozati tevékenységek lefolytatása, a teljes nyomozás vagy gyorsított nyomozás személyes lefolytatása, vagy határozat kiadása bármely ügyben; mindezen tevékenységek során az ügyésznek a jogszabályok szerint kell eljárnia; az ügyészek határozatai ellen ugyanúgy lehet panaszt benyújtani, mint a rendőrség tagjainak határozatai ellen;

az ügy visszautalása a rendőrséghez a nyomozás vagy gyorsított nyomozás kiegészítésére vonatkozó utasításokkal, és ezek végrehajtására határidő tűzése; az ügyész az ügy visszautalásáról a vádlottat és a sértett felet egyaránt értesíti;

a rendőrség jogszerűtlen vagy megalapozatlan döntéseinek hatályon kívül helyezése, és új határozat hozatala; ha az ügyész a rendőrség határozata helyett nem az erre jogosult fél kérelmére hoz új határozatot, 30 napon belül döntés az adott büntetőeljárás megszüntetéséről vagy az ügy áttételéről; amennyiben az ügyész a rendőrség valamely döntése helyett nem az arra jogosult személy panasza alapján hoz új határozatot, az ügyész határozata és a rendőrségi döntés ellen panasznak van helye; az ügyész kötelező erejű utasítást is adhat nyomozás vagy gyorsított nyomozás megindítására vonatkozóan;

ügy rendőrtől történő elvonása, és intézkedés az ügy más rendőr(ök)nek történő átadása érdekében;

intézkedés annak biztosítására, hogy a fegyveres biztonsági erők egyik tagja által elkövetett bűncselekmény kivizsgálását vagy rövidített nyomozását rendőri nyomozó lefolytassa; ezt megelőzően az ügyészek kikérik az Ellenőrzési Szolgálati Iroda vezetőjének véleményét; a vámtisztek által elkövetett bűncselekmények nyomozása vagy gyorsított nyomozása során az ügyészek hasonló módon járhatnak el.

Kizárólag az **ügyész** hatáskörébe tartoznak az alábbiak:

vádemelés;

vádalku megkötése a vádlottal, és javaslattevél a bíróságnak az alku jóváhagyására;

büntetőeljárás felfüggesztése;

büntetőeljárás megszüntetése vagy felfüggesztése;

békéltetés vagy tárgyalás előtti egyezség jóváhagyása és a büntetőeljárás megszüntetése;

utasítás a gyanúsított vagyonának lefoglalására kiadása és annak meghatározása, mely vagyon mentes a lefoglalás alól, illetve a lefoglalás megszüntetése;

a sértett személy követelésének biztosítása, a biztosítási intézkedés (akár részleges) megszüntetése, vagy abból bizonyos tárgyak kizárása;

holttest exhumálására vonatkozó utasítás kiadása;

a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa, a Szlovák Köztársaság Bírósági Tanácsa, az Alkotmánybíróság vagy az Európai Parlament jóváhagyásának kikérése olyan személy elleni büntetőeljárás megindításához vagy az adott személy előzetes letartóztatásba helyezéséhez, akinek esetében e cselekményekhez ilyen jóváhagyás szükséges;

indítvány benyújtása a bírósághoz a vádlott őrizetbe vételére vagy előzetes letartóztatása meghosszabbítására;

indítvány az alperes külföldről történő visszaküldésének kérésére;

jogszabály eltérő rendelkezése hiányában előzetes nyomozás lefolytatása a kiadatási eljáráshoz;

illetékes külföldi hatóság megkeresésére indítvány benyújtása a bírósághoz azon személy vagyonának ideiglenes lefoglalására, aki ellen külföldön büntetőeljárás folyik, amennyiben e vagyon részben a Szlovák Köztársaság területén található.

Az annak biztosítását szolgáló **felügyeleti jogkör gyakorlása során, hogy a szabadságuktól megfosztott vagy szabadságában korlátozott személyek fogva tartásának helye** a jogszabályoknak megfelelő legyen, az ügyésznek biztosítania kell, hogy az említett személyeket csak bírósági határozat vagy más erre felhatalmazott állami szerv határozata alapján tartsák fogva, és az érintett helyeken betartsák a törvényt és más általános hatályú aktusokat.

Polgári eljárásban az ügyész az alábbiakra jogosult:

polgári peres eljárás megindításának indítványozása annak érdekében, hogy:

12 és 14 év közötti személyre védelmi rehabilitációt rendeljenek el, ha az illető olyan bűncselekményt követett el, amely a büntető törvénykönyv szerint életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő;

sztrájk vagy a kizárás jogellenesnek nyilvánítása;

az állami tulajdon pénzügyi eszközök eredetének a privatizáció során történő bizonyításáról szóló törvény, az állami tulajdon egyéb személyekre történő átruházásának feltételeiről szóló törvény, valamint az állami vagyon kezeléséről szóló törvény értelmében végrehajtott átruházása érvénytelenségének megállapítása;

közigazgatási hatóság által hozott határozat jogszerűségének felülvizsgálata olyan esetekben, ahol az ügyész által benyújtott óvásnak nem adtak helyt; helyi önkormányzat által elfogadott jogellenes határozat hatályon kívül helyezése, amennyiben az önkormányzat a határozatot az ügyész óvása ellenére nem helyezte hatályon kívül;

beavatkozás bármely nemperes polgári eljárásba, a házasság felbontására irányuló eljárás kivételével. Ha a bontóperet egyesítik a házastársak és házasság felbontása után a kiskorú gyermekeik kapcsolattartását rendező eljáráshoz, az ügyész beavatkozhat az eljárás e részébe.

Polgári peres eljárásban az ügyészek az alábbiakra jogosultak:

kereset benyújtása azokban az ügyekben, amikor az állam jogalap nélküli gazdagodás visszatérítését kéri, ha tulajdonjog megállapítását kérik, ha általános hatályú jogi aktus rendelkezéseit megsértették, vagy ha azt konkrét aktus írja elő;

beavatkozás nyílt eljárásba olyan ügyekben, amikor az eljárásban az egyik fél az állam, állam által alapított jogi személy, állami vállalkozás, állami tulajdoni részesedéssel működő jogi személy, önkormányzati hatóság vagy magasabb területi egység, illetve a közhatalom gyakorlásával okozott károkért való helytállási kötelezettségre vonatkozó ügyekben.

A törvények és a közigazgatási hatóságok egyéb jogilag kötelező erejű rendeletei betartásának felügyelete során az ügyész jogosult **ellenőrizni az alábbiak jogszerűségét:**

a közigazgatási hatóságok által kiadott, általános érvényű jogilag kötelező erejű jogszabályok;

a közigazgatási hatóságok által a közigazgatási terület feladatai végrehajtásának biztosítása céljából kiadott belső igazgatási szabályok;

államigazgatási területen egyedi ügyekben hozott határozatok;

a közigazgatási hatóságok intézkedései belső igazgatási szabályok és a közigazgatási területre vonatkozó határozatok kiadása során.

Bírák

Szervezet

Bírósági alkalmazottak

Főtanácsosi asszisztens (382 Kb)

Bírósági hivatalvezető (295 Kb)

Vezető bírósági tisztviselő (460 Kb)

A Legfelsőbb Bíróság bírójának asszisztense (291 Kb)

Ügyvédek

Jogi adatbázisok

További információk a szlovák Ügyvédi Kamara [weboldalán](#) olvashatók.

Ügyvédek / jogi tanácsadók

Jogi adatbázisok

További információért látogasson el a szlovák jogi segítségnyújtási központ [weboldalára](#).

Közjegyzők

A Szlovák Köztársaságban a közjegyzőknek **felsőfokú jogi diplomával** kell rendelkezniük.

A közjegyző feladata megelőző igazságügyi feladatok végrehajtása és hitelesített hivatalos okiratok kiállítása.

A közjegyzők felügyeletére az Igazságügyi Minisztérium jogosult.

A közjegyzőnek a Szlovák Köztársaság **Közjegyzői Kamarája** tagjának kell lennie.

Jogi adatbázisok

A **Közjegyzői Kamara weboldala** csak a közjegyzők számára elérhető, intranetes rendszert támogat. Az oldal **szabadon** hozzáférhető, de az információk lekérése korlátozott.

Az adatbázis az alábbiakhoz biztosít hozzáférést:

közhiteles nyilvántartások,

közjegyzők listája (elérhetőségek, nyelvtudás, nyitvatartás),

jogszabályok.

Utolsó frissítés: 16/05/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.